
**Nemzetközi Felsőoktatási
Kutatások Központja**

Magyar Felsőoktatás 2013

**„A nemzetközivé válás útján-Nekirugaszkodás, vagy
stagnálás, 2014-2020”**

Műhelykonferencia

2014. január 29.

Program

9:30-tól   **Regisztráció**

10:00 – 10:05 **Köszöntő:** Berács József (Budapesti Corvinus Egyetem, NFKK ügyvezető igazgató)

10:05 – 10:15 **Megnyitó:** Rostoványi Zsolt (Budapesti Corvinus Egyetem, rektor)

10:15 – 12:25 **I. szekció**

Levezető elnök: Hrubos Ildikó (Budapesti Corvinus Egyetem, NFKK társigazgató)

10:15 – 10:35 Mezey Barna (Eötvös Loránd Tudományegyetem, rektor, MRK, elnök):
„Kényszerpályák és lehetőségek: a magyar felsőoktatás esélyei.”

10:35 – 10:55 Gilly Gyula (Emberi Erőforrások Minisztériuma, Felsőoktatásért Felelős
Államtitkárság, felsőoktatás-politikai főtanácsadó)

10:55 – 11:15 Temesi József (Budapesti Corvinus Egyetem, NFKK társigazgató): „2013: az
útkeresés éve”

11:15 – 11:35 Liptai Kálmán (Eszterházy Károly Főiskola, Eger, rektor): „Az egri
felsőoktatás”

11:35 – 11:55 Földesi Péter (Széchenyi István Egyetem, Győr, rektor): „Nemzetközi
lehetőségek és kihívások globális, vállalati együttműködéssel”

11:55 – 12:25 Vita

12:25 – 13:15 **Ebédszünet**

13:15 – 15:25 **II. szekció (angol nyelven)**

Levezető elnök: Bokodi Szabolcs (Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási csoportvezető)

13:15 – 13:45 Jan Sadlak (IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence,
Warsaw, Poland, president): “Global trends in higher education”

13:45 – 14:05 Hatos Pál (Balassi Intézet, főigazgató): “The effect of the Campus Hungary
program on the Hungarian higher education”

14:05 – 14:35 Christine Ennew (University of Nottingham UK, pro-vice-chancellor,
UN Malaysia Campus, provost): “Establishing a campus in Asia”

14:35 – 14:55 Berács József (Budapesti Corvinus Egyetem, NFKK ügyvezető igazgató):
„Starting off at a run or stagnation in the internationalisation of Hungarian
universities”

14:55 – 15:25 Vita

15:25 Zárszó: Berács József (Budapesti Corvinus Egyetem, NFKK ügyvezető igazgató)

Magyar Felsőoktatás 2013

„A nemzetközivé válás útján-Nekirugaszkodás, vagy stagnálás, 2014-2020”

Műhelykonferencia

2014. január 29.

Az előadások kivonatai

I.szekció

Mezey Barna: 'Kényszerpályák és lehetőségek: a magyar felsőoktatás esélyei'

A magyar felsőoktatás a 2012-es esztendő túlélési forgatókönyveinek köszönhetően átvészelte az elmúlt két évtized egyik leginkább embert próbáló időszakát. A felsőoktatásban tapasztalható bizonytalanságok következtében nyilvánvalóvá vált, hogy belülről fakadó megújulásra, ágazati együttműködésre, a korábbiaktól eltérő intézményi és ágazati stratégiákra van szükség a fennmaradás és a minőség garantálásának érdekében. Az elkövetkező időszak nagy kihívása, hogy ennek az egyetemi-főiskolai szcénának milyen módon tud eleget tenni. A félig-meddig determinált kényszerpályákkal szakítva az MRK vallja: 2014-ben a nemzetköziesítés mind szélesebb körű kiterjesztését kell célul tűzük. Ennek révén az intézmények által kibocsátott diplomák itthoni és nemzetközi értéke növelhető, az intézmények helyzete számottevően javítható. A tét nem kicsi: nekirugaszkodunk vagy stagnálunk.

Gilly Gyula: 'A felsőoktatás átalakítás stratégiai irányai'

Az előadás a jelen felsőoktatás-politikai folyamatok mentén, szakmai és szakmapolitikai kontextusban kívánja felvázolni az átalakítás főbb célkitűzéseit, a megtett lépéseket, elért eredményeket, továbbá a 2013 márciusától a Felsőoktatási Kerekasztal keretében beazonosított legfontosabb problématerületeket és stratégiai irányokat.

Bármilyen felsőoktatás átalakítási stratégia megfogalmazásakor legelőször is fontos tisztázni, hogy miért van szükség egyáltalán felsőoktatásra és mekkora méretű felsőoktatásra van szükség a felsőoktatás összetársadalmi és egyéni hasznai fényében. Valóban szembe lehet-e állítani a minőséget a nagy részvételi aránnyal működő felsőoktatással, vagy pedig épp az a feladat, hogy egy nagy részvételi aránnyal működő, „tömegesnek” nevezett felsőoktatás nyújtson minőségi képzéseket? E kérdések mentén vezethetőek le az alapvető felsőoktatási célrendszer főbb elemei: hozzáférés, elosztási és működési hatékonyság, minőség és kellően nagy méret. Ide kapcsolódik az is, hogy miért is nem szerencsés, ha épp a felsőoktatás egyes szereplői értekeznek a diplomások túlképzéséről, a képzések rossz minőségéről és az állítólagos diplomás munkanélküliségről?

Temesi József: '2013: az útkeresés éve'

Az előadás a felsőoktatás-politika kiemelt területeinek alakulását követi nyomon az elmúlt 10 év, illetve a 2010 utáni időszak adatainak elemzési keretében helyezve a 2013-as év történéseit. Egyes dimenziókban nemzetközi összehasonlításban is megvizsgáljuk a magyar helyzetet. A

kialakuló összkep egyrészt a 2013-as évre vonatkozó következtetéseknek ad háttérrel, másrészt pedig lehetőséget teremt arra, hogy hipotéziseket – egyes esetekben javaslatokat – fogalmazzunk meg a közeljövőre. Mint ahogyan azt már az előző évek hasonló konferenciáinak stratégiai elemzései is bemutatták, a magyar felsőoktatás általános helyzete nem sok okot ad az optimizmusra, erős negatív tendenciák vannak jelen. Ugyanakkor a felsőoktatás szereplői sokat tehetnek azért, hogy a hosszúra nyúlt útkeresés után egy fenntartható pálya nyíljon meg előttük.

Liptai Kálmán: 'Az egri felsőoktatás'

1774-ben Eszterházy püspök egyetemet álmodott Egerben. Több, mint két évszázad után az Eszterházy Károly Főiskola keresi, és megtalálni véli szerepét a felsőoktatás jelenlegi rendszerében.

A tanárképzés, Tudásközpontok és a jól definiált nemzetközi kapcsolatok feszítik ki azt a teret, amelyben mozogni kívánunk.

Földesi Péter: 'Nemzetközi lehetőségek és kihívások globális, vállalati együttműködéssel'

A felsőoktatás napjainkra a tudásgazdaság stratégiai fontosságú erőforrássá vált. A felsőoktatási intézmények előmozdítják régiójuk fejlődését, hallgatókat és oktatókat vonzanak térségükbe, gyarapítják a humán tőkét, munkahelyeket teremtenek, megrendelőként lépnek fel a térség szolgáltatói felé, pályázati forrásokat kötnek meg, mindeközben kulturális értékeket közvetítenek, közösséget építenek és a térségük fejlődését szolgálják. Ugyanakkor az intézmények aktív regionális szerepvállalása kedvező hatást gyakorol működésükre, fejlődésükre is. A vállalati szereplőkkel történő együttműködés segíti a képzés minőségének fejlesztését, lehetővé teszi kutatók, szakemberek bevonását az egyetemen folyó munkába és megteremti a lehetőséget a gyakorlati képzés új formáinak, módszereinek bevezetésére a felsőoktatásba. Az együttműködés fontos területeit alkotják a közös K+F projektek, melyek során az oktatók és a hallgatók vállalati környezetben ismerhetik meg a projektalapú működést, valamint a vállalati szemléletű munkakultúrát. A K+F megrendelések az intézmény számára segítik a meglévő infrastruktúra és humán erőforrás jobb kihasználtságát. Az együttműködés lehetővé teszi a vállalatok közvetlen bekapcsolódását egyetemi szervezeti egységek finanszírozásában, az infrastruktúra fejlesztésében, az oktatásban való vállalati részvételben vagy akár egyes szervezeti egységek közös létrehozásában és ezek fenntartásában.

II. szekció

Jan Sadlak: ‘Global trends in higher education’

“A thousand year old industry on the cusp of profound change”
Ernst & Young

The recent years of the 21st century has been dominated by following phenomena:

- massification of student enrolment;
- increase of number and diversification of institutions, programs and providers;
- research and its funding [costly, highly competitive, and relevant];
  - changes in relations between the state and higher education [accountable autonomy];
- steering replacing direct control;
- limitations on public funding [cost-sharing challenge];
- IT factor [MOOCs factor];
- excellence imperative.

Presentation will discuss above trends, with special attention to impact of “internationalization factor”, and assess its impact on further development of higher education.

Hatos Pál: ‘The effect of the Campus Hungary program on the Hungarian higher education’

Christine Ennew ‘Establishing a campus in Asia’

Students have always been travelled in search of the best study opportunities; researchers have always collaborated across national borders, but until fairly recently, higher education institutions have been stubbornly national – whether limited by the demands of domestic regulation or by protectionist approaches in potential destinations. But, the past 20 years or so have seen almost seismic shifts in context, in policy and regulation, and in attitudes and behaviour. Now, the idea of institutional mobility has become a realistic strategic option for a range of higher education providers.

The late 1990s saw a change in the nature and scale of institutional mobility as a growing number of mainstream private and public (or publicly funded) Universities sought to establish teaching and research activity outside of their home country in response to both an identified opportunity and active encouragement from host countries. The University of Nottingham was one of the pioneers in this higher education revolution, driven by a range of different influences which are best characterised pull factors, push factors and enablers. This session provides a detailed analysis of these factors and explores some of the strategic and operational challenges associated with campus developments in Asia in general and Malaysia in particular.

**‘Starting off at a run or stagnation in the internationalization of Hungarian Universities’
József Berács**

Internationalization is an ever-green topic in the era of globalization, mentioned in all strategic documents of Hungarian universities too. It is rather part of our vision than our everyday activities. The presentation will cover all aspects of internationalization, as education, research, publications, but the focus will be student mobility. Macro and micro, government and institutional actions are needed to fulfill the goals catching up with top universities. The Erasmus all, Campus Hungary and other programs on the one hand and the so called “internationalization ladder of institutions” on the other hand could serve the increase of international competitiveness of Hungarian higher education for 2020. There is a long way from development of foreign language capabilities of students and professors to the international branch campus development.

Nemzetközi Felsőoktatási Kutatások Központja (NFKK) Center for Higher Education Studies (CIHES)

A Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdaságtudományi Karán, 2008 májusában alakult meg a Nemzetközi Felsőoktatási Kutatások Központja. A Központ az *egyetem projektszervezeteként*, keretet biztosít a résztvevők számára, új kutatási irányok megfogalmazására, kivitelezésére, magyar és nemzetközi kutatási pályázatokban való részvételre. A felsőoktatásban végzett oktatási, kutatási és más szolgáltatási tevékenységekre a 21. században a „nemzetközi” jelző használata egyben a versenyképességnek is bizonyos fokmérője.

A nemzeti jellegzetességeket és intézményi változatosságot tükröző felsőoktatás csak akkor tudja kellően szolgálni diákjait, tanárait és más alkalmazottait, ha felkészíti őket a hazai és a globális piacon való helytállásra. *Kutatóközpontunk küldetése* ennek elősegítése. Tanszéki, munkahelyi státuszuk teljes megtartása mellett a tagok a Központ szervezetében az egyes projektek megvalósítását végzik, a rendelkezésre álló források felhasználásával. Hitvallásunk, hogy sikeresek akkor lehetünk, ha ezt a hazai és nemzetközi szakmai közösséggel való intenzív együttműködésben tesszük.

A mai, „tudástársadalomként” jellemzett világban felértékelődött a felsőoktatás szerepe. A globalizáció és a piaci viszonyok megjelenése minden szolgáltatási ágazatban, így az oktatásban is új, izgalmas kérdéseket vet fel. Az *egyetemek szerepe* a társadalmi igények alakításában és kielégítésében nemzetközi viták és politikai döntések középpontjában áll. A Kutatóközpont, miközben a felsőoktatás egyes kiemelt kérdéseivel nemzetközi keretekbe ágyazottan foglalkozik, projektjei révén segítséget kíván nyújtani a magyar *felsőoktatás intézményvezetőinek, illetve az oktatáspolitikai irányítóinak* is.

A kutatóközpont tagjainak mindenkor érdeklődési köre, a kutatóközpont számára adott kutatási megbízások, illetve *a magyar felsőoktatás előtt álló feladatok* megoldására való törekvés határozza meg, hogy adott időszakban milyen kutatásokra kerül sor. Az elmúlt 6 esztendőben a fő tevékenységünk a következő területekre koncentrált.

A/ „*A magyar felsőoktatás 2008,2009,2010, 2011, 2012, 2013*” címmel minden év január utolsó hetében megrendezett, az év aktuális problémáit stratégiai és nemzetközi összefüggésekben tárgyaló, meghívott előadókra támaszkodó műhelykonferencia, amelyre átlagosan 150 fő regisztrált a felsőoktatási ágazat minden területéről. Két éve az NFKK erre az alkalomra „Stratégiai helyzetértékelés” címmel vitaanyagot is készít.

B/ Az év folyamán *könyvbemutatók, kutatási projekt beszámolók*, helyzetjelentések mellett, partnerszervezetek bevonásával konferenciákat szerveztünk aktuális kérdésekről. A diplomások foglalkoztathatósága, nemzetközi mobilitás, innováció, pedagógiai módszerek alkalmazása, tudáspolitikai, finanszírozás, bolognai folyamat, egyetemi misszió, piaciorientáció és folytathatnánk a sorát, azoknak a témaköröknek, amelyekről vitákat folytattunk.

C/ A hazai és nemzetközi szaklapokban megjelenő *publikációk* mellett a kutatóközpontunk munkatársai szerkesztik, és részben írják az *NFKK Füzeteket*, amelyekből eddig 11 kötet jelent meg. Legjelentősebb kutatási projektünk, a TÁMOP-4.2.1/B-09/1 számú, a tudás alapú gazdaságot a középpontba állító program volt, amelynek eredményeként két könyv is született, „Felsőoktatás-finanszírozás” és „Elefántcsonttoronyból világítótorony” címmel.

BCE- Nemzetközi Felsőoktatási Kutatások Központjának 2013-as tevékenysége

Rendezvények

1. 2013. január 22. 'Academic Profession in Comparative Perspective' PhD Seminar – műhelyvita Ulrich Teichler (University of Kassel, ICHER) vezetésével
2. 2013. január 23. Magyar Felsőoktatás 2012. Túlélési forgatókönyvek – műhelykonferencia
3. 2013. április 26. NFKK ülés a Debreceni Egyetemen működő CHERD (Center for Higher Education Research and Development) és a HERA (Hungarian Educational Research Association) tevékenységi beszámolóival
4. 2013. május 30. Tudáelosztás- tudásmonopóliumok – műhelykonferencia (Társrendező: Budapesti Corvinus Egyetem Szociológiai és Társadalompolitikai Intézete, a Magyar Szociológiai Társaság Oktatásszociológiai Szakosztálya)
5. 2013. május 31. Reformévfolyam- egy generáció múltja, jelene és jövője- kerekasztal beszélgetések a Budapesti Corvinus Egyetem Közgáz Karain 20 éve végzett reform-évfolyamról

Kiadványok

1. NFKK füzetek 10. Magyar Felsőoktatás 2012. Konferencia dokumentumok, 2013. március (szerk.: Berács József, Hrubos Ildikó, Temesi József)
2. NFKK füzetek 11. Autonómiák a felsőoktatásban. Műhelytanulmányok, 2013.(Szerk.: Hrubos Ildikó, szerzők: Deák Dániel, illetve Kováts Gergely)

Nemzetközi konferencia részvétel

1. 2013. július 3-5. Bécs, Österreichischer Austauschdienst (OEAD) Neighbours. Higher Education. Cooperation (NHEC) Conference on Higher Education Cooperation in Central, Eastern & South-Eastern Europe (Temesi József)
2. 2013. augusztus 28-31. Torino, Institutional autonomy in European higher education. 11th Conference of the European Sociological Association (Hrubos Ildikó)
3. 2013. szeptember 19-20. Bologna, Magna Charta Universitatum aláírásának 25. évfordulója alkalmából összehívott konferencia (Hrubos Ildikó)
4. 2013. október 2-4. Ljubljana, Center for Educational Policy Studies, University of Ljubljana (CEPS) „Higher Education Reforms” (Berács József, Kováts Gergely)
5. 2013. október 4-6. Ljubljana, Első Kelet-Közép-Európai Konfucius Intézetek Konferenciája, „Kína-KKE Kapcsolatáról, Kultúráközi Dialógus, Oktatás és Business” (Berács József)

Az NFKK tagjainak felsőoktatási témájú válogatott szakcikkei

1. Berács József – Zsótér Boglárka (2013): Doktori iskolák összehasonlító értékelése törzstagjai tudományos tevékenysége alapján, *Magyar Tudomány*, 174 évfolyam, 2013/2 szám, 176-189
2. Hrubos Ildikó (2013): Globalizáció – informatikai forradalom – akadémiai értékek. *Educatio*, XXII. évf. 3. szám p. 311-322.
3. Ildikó Hrubos (2013): Critical Sociology or Sociology of Critique. *Corvinus Journal of Sociology and Social Policy*, Vol.4. No. 2. p. 117-120.
4. Kovács Gergely, Kiss Paszkál (2013): Hogyan gazdálkodnak az egyetemek a szellemi tőkékkel? *Felsőoktatási Műhely* 7:(1) pp. 15-19.
5. Kovács Gergely (2013): A magyar dékánok tipikus és atipikus karrierútjai: egy empirikus vizsgálat eredményei. *Felsőoktatási Műhely* 7:(1) pp. 53-68.
6. Nagy Gábor – Berács József (2013): Az exportpiac-orientáció és annak exportteljesítményre gyakorolt hatása a magyar felsőoktatási intézményekben, *Vezetéstudomány*, 44 (2), 2-19
7. Veres Pál – Golovics József (2013): Az állami tulajdon hatékonysága és szükségessége a felsőoktatásban. A megbízó-ügynök viszony értelmezhetősége. *Polgári Szemle*, 2013/1-2, 118-139.o.
8. Veres Pál – Golovics József (2013): Az állami tulajdon hatékonysága és a tulajdonosi jogosítványok érvényesíthetősége a felsőoktatásban. *Felsőoktatási Műhely*, 2013/1, 99-116.o.

Kutatási tanulmányok

1. Berács József – Bander Katalin – Hubert József – Nagy Gábor (2013): „Összegző tanulmány és piackutatás a magyar felsőoktatás versenyképességéről, pozíciójáról a felsőoktatási mezőnyben” TKA TAMOP 4.2.4B/1-11/1-2012-0001 pr., BCE – NFKK 2013. márc., 94 old.
2. Berács József (2013): Mobilitást akadályozó és ösztönző intézményi tényezők, Tempus KA. TAMOP 4.2.4B/2-11/1-2012-0001 projekt, ISC-Alapítvány, 2013. aug., 65 oldal
3. Temesi József (2013): Nemzetköziesítés a magyar felsőoktatási intézményekben. Az audit eljárás dokumentumai. Internationalization in the Hungarian higher education. Documents of the audit process. Tempus Közalapítvány, 2013. október, TAMOP-4.2.4B/1-11/1, 34 - 34p.
4. Temesi József (2013): Kreditrendszerek és alkalmazásuk Európában és a felsőoktatás globális terében. Helyzetfeltárás és javaslatok. Műhelytanulmány a Tempus Közalapítvány megbízásából, 2013. augusztus, TAMOP-4.2.4B/1, (magyar és angol változat), 48p
5. Temesi József (2013): A nemzetköziesítés minősítése a magyar felsőoktatási intézményekben. Módszertani javaslat. Internationalization audit in the Hungarian higher education. Proposal for the methodology. Műhelytanulmány a Tempus Közalapítvány megbízásából, 2013. március, TAMOP-4.2.4B/1-11/1, 46 - 29p.

Szakkönyv

1. Polónyi István: Az aranykor vége - bezárnak-e a papírgyárak? Budapest: Gondolat Kiadó, 2013. 283 p. (Társadalom és Oktatás; 37.) (ISBN:978 963 693 288 6)

Nemzetközi Felsőoktatási
Kutatások Központja

Magyar Felsőoktatás 2013

Stratégiai helyzetértékelés Összefoglaló

Készítették:

Berács József   Hrubos Ildikó   Kováts Gergely   Temesi József

2014. január

Nem látszanak a felsőoktatás fejlesztésének fő irányai

Néhány éven belül *számos stratégiai dokumentum elkészültével sem látszanak a felsőoktatás fejlesztésének fő irányai*, a 2011-es törvény megalkotását követően is alapvető kérdések maradtak képlékenyek és eldöntetlenek. A tényekre reagáló felsőoktatás-politika, az adatokon és méréseken alapuló beavatkozások továbbra is hiányoznak. Hatástanulmányok, elemzések nélkül a felsőoktatásban zajló folyamatok várható eredményei nem megítélhetőek. Ennek következtében az intézmények, a diákok, a szülők és a munkaadók legfeljebb egy-egy ad hoc intézkedésre reagálnak hol hevesen, hol beletörődően.

Javult a felsőoktatási államtitkárság és az intézmények kapcsolata, de nem történt valódi fordulat

Az új felsőoktatási államtitkár kinevezése valamelyest segítette a felsőoktatás hangsúlyosabb megjelenését, és a rendszeresebbé váló konzultációk révén *javult az államtitkárság és az intézmények közötti kapcsolat, ám valódi fordulat nem történt*. A 2013 év eleji tárgyalások még sokféle forгатókönyv megvalósulását lehetővé tették. 2013 végére azonban már egyértelműen látszik, hogy a cél csupán a felsőoktatás szereplőinek pacifikálása volt. Ezt jól demonstrálja, hogy a felsőoktatási kerekasztal többsége által elfogadott stratégiai irányokat kijelölő anyagot a kormány végül érdemben meg sem tárgyalta.

A költségvetés felsőoktatási kiadásai 5 év alatt egyharmadával csökkentek

A felsőoktatás finanszírozásában 2010 és 2011 még némi stabilitást mutatott, azonban már ekkor elkezdődött az állami szerepvállalásnak a Széll Kálmán tervben nyilvánosságra hozott látványos redukciója, s ez *2014-re már öt év alatt nagyjából egyharmadával csökkent a költségvetés felsőoktatási kiadásait*. Ez a folyamat nem járt együtt a finanszírozási alapelvek

tisztázásával. A felsőoktatási intézmények ad hoc túlélési stratégiák megvalósításába kezdtek. Ezt szolgálják a pályázati és egyéb saját bevételi források.

Az intézményi autonómia a gazdálkodási területen szűkült, míg az oktatás-kutatás területén változatlan maradt

Az átláthatatlan és elégtelen finanszírozás növeli az intézmények függését és kiszolgáltatottságát, amelyen – mozgástér nélkül – saját erőből nem tudnak változtatni. Az *intézmények autonómiája* az elmúlt három évben különösen a *szervezési és gazdálkodási téren szűkült* sokat (rektorok és gazdasági főigazgatók minisztériumi kinevezése, költségvetési főfelügyelők megjelenése, a vállalkozások alapításának korlátozása, központosított illetményszámfejtés stb.). Többé-kevésbé *változatlanoknak tekinthető* az intézményi autonómia az *oktatás-kutatás területén* (pl. képzések indítása) és *személyügyi kérdésekben* (bár a kötelező nyugdíjazás igen erőteljes beavatkozást jelentett, a közalkalmazotti rendszer alapjai változatlanok maradtak).

A jelentős hallgatói létszámcsökkenést nem ellensúlyozta a külföldi hallgatók számának növekedése, miközben a Campus Hungary révén nőtt a mobilitás

A felsőoktatásban némi stagnálás után *2011-től jelentős hallgatói létszámcsökkenés következett be*. Ennek egyik fő oka a nem nappali képzésben tanulók létszámának drasztikus csökkenése (ez már egy tíz éve tartó folyamat), kisebb mértékben pedig a negatív demográfiai trend hatása érvényesül. Ugyanakkor a felsőoktatásba történő belépés pénzügyi és felvételi szabályainak változásai is a csökkenés irányába mutatnak. Az adatok alapján *a külföldi hallgatók száma növekedett* ugyan, de ez nem tudja helyettesíteni a csökkenő belföldi hallgatói létszámot. Pozitívum, hogy a felsőoktatás hallgatói, oktatói és dolgozói számára 2013-ban az Erasmus, CEEPUS és más csereprogramok mellett elsősorban a *Campus Hungary programjai révén megnövekedett a lehetőség a külföldi mobilitásra*, különösen a konvergencia régióban.

Tovább élnek a tévhitek a túlképzést és az egészségtelen képzési szerkezetet illetően

Tovább élnek azok a tévhitek, hogy túlképzés és diplomás munkanélküliség van Magyarországon, miközben a nemzetközi összehasonlítások alapján alacsonyak a munkanélküliségi adatok és mind az egyén, mind a társadalom számára kiemelkedően magas megtérüléssel jár a felsőoktatásba történő beruházás. A nemzetközi adatbázisokból egyértelműen olyan kép rajzolódik ki, ami az államot és az állampolgárt egyaránt a felsőoktatásba történő beruházásra ösztönzi. *A magyar felsőoktatás képzési szerkezete a hasonló fejlettségű országokéval rokon képet mutat* és a természettudományokban erősítésre szorul. A változások adminisztratív eszközökkel történő ösztönzésének 2011-2013-as eredményei azonban ellentmondásos jellegűek.

Stabil jövőkép nyújtása lenne a felsőoktatás-politika feladata

A felsőoktatás-politika feladata most az, hogy stabil jövőképet nyújtson minden közvetlenül és közvetve érintett félnek, lehetővé téve az intézmények hosszú távú tervkészítését is. Ez egyúttal a fenntartható felsőoktatás megvalósítását is jelenti. Garanciát arra, hogy a felsőoktatás megfelelő anyagi eszközökhöz jut alapvető küldetésének betöltéséhez a jelenlegi és a következő generációk érdekében. Olyan társadalmi, finanszírozási és szabályozási környezet veszi körül, amelyben képes befektetésekre is a hosszú távú akadémiai, szakmai célok elérése, az értékek megőrzése érdekében.